

Studieordning for forsvareruddannelsen

*Grunduddannelse
&
Efteruddannelse*

Vedtaget december 2017

LANDSFORSVAREREN

Issortarfimmut 4, Boks 861, DK-3900 Nuuk, Greenland
Tlf.: (299) 34 1050, Fax : (299) 34 1055, Mobil (299) 555 444

Indholdsfortegnelse

1. Studieordningens retsgrundlag	3
2. Om forsvarerhvervet og uddannelsernes praktiske gennemførelse.....	4
3. Optagelseskrav	5
4. Grunduddannelsen	5
4.1. Grunduddannelsens formål.....	5
4.2. Grunduddannelsens overordnede læringsmål.....	5
4.3. Grunduddannelsens struktur & indhold.....	5
4.4. Oversigt over modulernes længde, læringsmål, fokus og prøveform.....	6
5. Efteruddannelsen	8
5.1. Efteruddannelsens formål	8
5.2. Efteruddannelsens struktur og indhold.....	8
5.3. Oversigt over efteruddannelsens længde, læringsmål, fokus og prøveform.....	8
6. Læringsmetoder	9
7. Prøveformer	9
8. Dispensation	10
8.1 Midlertidigt virke som forsvarer.....	10
8.2. Hel eller delvis fritagelse fra grunduddannelsen.....	10
8.3. Hel eller delvis fritagelse fra efteruddannelsen	11

1. Studieordningens retsgrundlag

Denne studieordning er udarbejdet af landsforsvareren og har været forelagt nedenstående formelle høringsparter, samt andre interessenter:

- Grønlands Landsret
- Kredsdommerforeningen
- Illersuisut (forsvarerforeningen)
- Politimesteren i Grønland
- Nunatsinni Advokatit (Grønlandske advokater)
- Advokatsamfundet

Studieordningen er udarbejdet med hjemmel i:

- Retsplejelov for Grønland, lov nr. 305 af den 30. april 2008
- Bekendtgørelse om forsvareruddannelsen og efteruddannelse af forsvarere i Grønland, bekendtgørelse nr. 1170 af 20. september 2016 (herefter benævnt "bekendtgørelsen")
- Opgavebeskrivelse for Landsforsvareren, Justitsministeriet 5. oktober 2016

For at dommeren ved Retten i Grønland kan autorisere en person som forsvarer, kræver det ifølge retsplejeloven §§ 66-67, at personen er *uberygtet, myndig og over 18 år*, samt at personen har *gennemgået en særlig forsvareruddannelse* (grunduddannelsen).

For at beholde sin autorisation som forsvarer skal personen desuden deltage i *efteruddannelse for forsvarere* (efteruddannelsen).

Landsforsvareren varetager forsvarernes grunduddannelse og efteruddannelse samt rådgivning af forsvarerne med hjemmel i retsplejelovens § 70. Justitsministeriet udnævnte den første landsforsvarer den. 1. april 2017.

Grunduddannelsen og efteruddannelsen er nærmere reguleret i bekendtgørelsen.

Dommeren ved Retten i Grønland kan beslutte, at personer med relevant uddannelse kan deltage i et kortere *alternativ til grunduddannelsen*, samt at personer, som har bestået en juridisk kandidateksamen, kan *fritages* helt eller delvist fra kravet om deltagelse i efteruddannelsen. Personerne skal dog bestå henholdsvis grunduddannelsens afsluttende eksamen, samt eventuelle eksamener, der indgår i efteruddannelsen.

Autorisation som forsvarer kan *tilbagekaldes* af dommeren ved Retten i Grønland i medfør af retsplejelovens § 68, såfremt forsvareren ikke længere opfylder betingelserne for at opnå eller bevare autorisation eller såfremt en udvist adfærd *gør*, at der er grund til at antage, at forsvarerhvervet ikke længere vil blive udført på forsvarlig måde.

2. Om forsvarerhvervet og uddannelsernes praktiske gennemførelse

Forsvarernes grunduddannelse og efteruddannelse har til formål, at uddanne og vedligeholde kompetencerne for forsvarere med henblik på, at sikre et effektivt forsvar i kriminalsager.

En forsvarer har til opgave, at forsvare den, der er sigtet eller tiltalt for en lovovertrædelse. Forsvareren skal sikre, at den sigtede eller tiltalte får det bedst mulige forsvar, uanset om vedkommende er skyldig eller ej. Forsvareren skal arbejde for, at alle beviser, der kan støtte tiltaltes sag fremskaffes, og at alt hvad der taler til fordel for tiltalte, bliver fremført under hovedforhandlingen i retssalen.

En forsvarer møder som udgangspunkt i kredsretten i den retskreds, som forsvareren bor i. Forsvareren er ikke ansat i retten eller af landsforsvareren, men rekvireres pr. sag af kredsretten og honoreres ved timebetaling efter beslutning af kredsdommeren i henhold til honorarsatserne vedtaget af Landsdommeren.

Arbejdet som forsvarer er som udgangspunkt ikke en fuldtidsstilling og varetages typisk ved siden af andet lønarbejde. Der er i medfør af tjenestemandsløven udstedt Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 5 af 15. marts 1994 om Borgerligt Ombud, hvorefter bisidderhvervet blev anset for borgerligt ombud. Med 2008-retsplejeloven, der trådte i kraft 1. januar 2010, ændredes "bisidderne ved det grønlandske retsvæsen" til "autoriserede forsvarere", og det antages, at betegnelsen "bisidder" i bekendtgørelsen om borgerligt ombud omfatter de autoriserede forsvarere. Bekendtgørelsen gælder alene tjenestemænd og ansatte, der via overenskomst gives samme rettigheder som tjenestemænd.

Forsvarerne får løbende rådgivning og vejledning af landsforsvareren via en hotline, udviklingssamtaler og udviklingstilsynsbesøg.

Der anvendes både grønlandsk og dansk ved kredsretterne, jf. retsplejelovens § 95. Der anvendes tolk, hvis ikke alle sagens parter og rettens medlemmer forstår det anvendte sprog.

Forsvarernes grunduddannelse og efteruddannelse kan gennemføres sideløbende med andet erhverv i det omfang, det er muligt for deltageren at blive fritaget for arbejde i forbindelse med modulernes undervisnings- og praktikforløb. Det påhviler deltagerne på uddannelsen selv at indhente en evt. arbejdsgivers tilladelse til at deltage på forsvareruddannelsen.

Undervisningsforløbene gennemføres som udgangspunkt ved kursusophold i Nuuk, men kan efter Landsforsvarerens beslutning foretages helt eller delvist andet sted. Deltagerne får dækket deres udgifter til rejse og ophold i den forbindelse. Deltagerne modtager desuden et beløb til kompensation for tabt indtægt under deltagelsen på uddannelsen.¹

Uddannelserne gennemføres på grønlandsk og dansk med tolkning, hvis nødvendigt.

---

¹ juni 2017: 1100 dkk pr. kursusdag.

3. Optagelseskrav

For at kunne blive optaget på grunduddannelsen skal ansøgere:

- Være uberygtet, myndig og over 18 år
- Have interesse for kriminalret og forsvarerfaget
- Være moden, omhyggelig og ansvarsbevidst
- Have boglige evner og udvise vilje til at gennemføre forsvareruddannelsen
- Have gode mundtlige og skriftlige formuleringssevner
- Tale grønlandsk og/eller dansk
- Læse dansk

Ved udvælgelsen af deltagere, tages nødvendige hensyn til den geografiske fordeling af forsvarere.

4. Grunduddannelsen

4.1. Grunduddannelsens formål

Formålet med grunduddannelsen er at kvalificere deltagerne til at fungere selvstændigt som forsvarere i kriminalsager og dermed at varetage sigtedes og tiltaltes rettigheder under sagens behandling.

4.2. Grunduddannelsens overordnede læringsmål

Efter endt uddannelse har deltagerne indgående kendskab til (*viden*):

- Retsplejelovens bestemmelser med relevans for kriminalsager
- Kriminalloven
- Lov om euforiserende stoffer

Efter endt uddannelse kan deltagerne (*færdigheder*):

- anvende de relevante lovbestemmelser til kriminalsagens behandling
- effektivt varetage den sigtedes/tiltaltes interesser under kriminalsagen
- foretage et fagligt kompetent forsvar af deres klient

Efter endt uddannelse forstår deltagerne betydningen af og kan anvende (*holdninger & værdier*):

- uskyldsformodningen
- principperne om kontradiktion, mundtlighed og offentlighed
- EMRK art. 3 og 6 om umenneskelig behandling og retfærdig rettergang
- god forsvarerskik, herunder forsvarerens pligter og rettigheder.

4.3. Grunduddannelsens struktur & indhold

Forsvarernes grunduddannelse består af fire moduler, jf. bekendtgørelsen § 2. Modulerne er fordelt på: et introduktionsforløb, et undervisningsmodul, et praktikforløb og et undervisningsmodul.

Modulerne gennemgår udvalgte tværfaglige emner samt juridiske områder, som en forsvarer skal have kendskab til for at kunne varetage et kvalificeret forsvar. Endvidere gennemgås alle kriminalretlige sagstyper, der ifølge retsplejeloven kan behandles ved politiet og i retten.

4.4. Oversigt over modulernes længde, læringsmål, fokus og prøveform

Modul	Læringsmål	Fokus	Prøve
Modul 1: Introduktionskursus 10 dage	<ul style="list-style-type: none"> - Deltagerne forstår retssystemets opbygning, grundprincipper og forsvarerens rolle. - Deltagerne kan identificere centrale bevistemaer i en simpel sag og fremføre en struktureret procedure på grundlag af sagen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Retssystemets opbygning. - Reglernes hierarki. - Retsplejelovens grundprincipper og universelle retssikkerheds-principper. - Kriminalretligt ansvar. - Sagens forløb og parter. - Forsvarerens rolle, pligter & rettigheder. Sagstyper: <ul style="list-style-type: none"> - Tyveri og hærværk - Vold 	Stopprøve med intern censor.
Modul	Læringsmål	Fokus	Prøve
Modul 2: 10-20 dage	<ul style="list-style-type: none"> - Deltagerne kender reglerne for kriminalsagens behandling. - Deltagerne kan forberede en sag ud fra sagens akter og føre den i et retssagsspil til tilfredshed for klienten. 	<ul style="list-style-type: none"> - Processuelle regler for kriminalsagens behandling. - Tvangsindgreb. - Foranstaltningerne. - Typer af retsmøder. - Sagens akter & bevistemaer. - Forsvarsstrategi. - At gå i retten. - Forsvarerens redskaber. - Klientmødet og -vejledning. Sagstyper: <ul style="list-style-type: none"> - Røveri - Forbr. mod liv og legeme - Almenfarlige forbrydelser - Forbr. mod offentlig myndighed - Forbr. mod offentlig orden & fred - Forbr. i offentlig tjeneste el. hverv - Forbr. mod den personlige frihed - Euforiserende stoffer 	Modulet består ved obligatorisk deltagelse.

Modul	Læringsmål	Fokus	Prøve
Modul 3: Praktik	- Deltagerne kan behandle 10 udvalgte rigtige sager	<ul style="list-style-type: none"> - Hver deltager forbereder og gennemfører minimum 10 sager ved deres lokale kredsret under vejledning fra landsforsvareren. - Sagerne udvælges i samarbejde mellem landsforsvareren og dommeren ved Retten i Grønland. - Ved behov kan praktikforløbet alternativt helt eller delvist gennemføres som rollespil over virkelige verserende eller afsluttede sager. 	Modulet består ved obligatorisk deltagelse.
Modul	Læringsmål	Fokus	Prøve
Modul 4: <i>10-20 dage</i>	- Deltagerne kan behandle alle typer af sager på betryggende vis.	<ul style="list-style-type: none"> - Særlige forhold for børn og andre udsatte grupper. - Videoafhøringer. - Forhold under tilbageholdelse og i anstalten. - Rollen som bisidder. <p><i>Sagstyper:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Øvrige formueforbrydelser - Falsk forklaring & anklage - Pengefalsk - Forbrydelser vedr. bevismidler - Freds- og æreskrænkelser - Hasard - Forbrydelser i familieforhold - Seksualforbrydelser - Øvrig relevant særlovgivning 	Eksamen med ekstern censor

5. Efteruddannelsen

5.1. Efteruddannelsens formål

Efteruddannelsen har til formål at sikre de autoriserede forsvareres fortsatte kompetenceudvikling, herunder en løbende opdatering på ny lovgivning, processer, styrkelse af redskaber, erfaringsudveksling, mv.

Forsvarerne er forpligtede til at deltage i efteruddannelsen, jf. bekendtgørelsens § 5 og udeblivelse kan medføre, at dommeren ved Retten i Grønland tilbagekalder forsvarerens autorisation i medfør af retsplejelovens § 67.

5.2. Efteruddannelsens struktur og indhold

Efteruddannelsen behandler udvalgte emner og redskaber, baseret på en vurdering af forsvarernes læringsbehov, herunder forsvarernes forespørgsler til landsforsvarerens hotline, og opmærksomhedspunkter registreret af Kredsdommerne, Retten i Grønland, Grønlands Landsret, Politimesterembedet og advokatforeningen. Endvidere sættes forsvarerne ind i ny lovgivning og procedurer. Der afholdes som udgangspunkt et efteruddannelsesforløb én gang årligt.

5.3. Oversigt over efteruddannelsens længde, læringsmål, fokus og prøveform

Varighed	Læringsmål	Fokus	Prøve
Efter-uddannelsesforløb <i>4-5 dage</i>	- Deltagerne får vedligeholdt, styrket og opdateret deres viden og kompetencer til at udføre forsvarergerningen.	- Ny lovgivning og processer. - Udvalgte emner og redskaber der vurderes behov for at styrke. <i>Sagstyper:</i> - Forbr. mod rigets selvstændighed og sikkerhed. - Forbr. mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme, mv. - Sagstyper, der vurderes behov for at styrke håndteringen af.	Et efteruddannelsesforløb kan afsluttes med en eksamen. Dette meddeles ved indkaldelsen til forløbet.

6. Læringsmetoder

Forsvareruddannelsen er deltagerorienteret, hvorfor underviserne tager udgangspunkt i deltagerens baggrund og forudsætninger for at nå læringsmålene, når de planlægger og gennemfører undervisningen.

Forsvarerne skal kunne omsætte det lærte til praksis, hvorfor det ikke er nok, at deltagerne opnår *viden* om et givent emne. For at blive i stand til at *handle* på den viden, skal forsvarerne også lære de nødvendige *færdigheder*, ligesom de skal arbejde med de *holdninger og værdier* der understøtter denne handling. Uddannelsen arbejder således med læringsmål indenfor de tre læringsdimensioner;

- viden (gengive, forstå, anvende centrale begreber, fagudtryk, procedurer mm.),
- færdigheder (det deltagerne aktivt kan gøre anderledes bagefter; analytiske, interaktive og problemløsende kompetencer) samt
- holdninger/værdier (deltagerne skal tilegne sig eller ændre for at foretage de (nye) handlinger).

Forsvareruddannelsen lægger vægt på, at deltagerne tager ansvar for egen læring. Det betyder, at det forventes, at deltagerne møder velforberejede til undervisningen, herunder, at de har gennemlæst det udleverede materiale inden undervisningens start. Det betyder også, at deltagerne forventes at deltage aktivt i undervisningen, herunder at være aktive i øvelser, forberede oplæg, mv.

For at understøtte denne pædagogiske tilgang og styrke læringen, benytter forsvareruddannelsen varierende læringsmetoder med interaktive og deltagerorienterede aspekter, der bringer deltagerne aktivt på banen. Udover oplæg, vil der således anvendes deltagerpræsentationer, gruppearbejde, løbende multiple choice øvelser, øvelsesopgaver, retssagsspil (rollespil), overværelse af retssager, samt institutionsbesøg til og/eller oplægsholdere fra, domstolene, Politimesterembedet, anstalten, kriminalforsorgen, mm.

Der gennemføres multiple choice tests efter modul 2 og 3 med det formål dels at repetere semesterets centrale temaer, dels at afdække læringsbehov for den enkelte og deltagerne samlet set. Undervejs i uddannelsen afholdes der desuden løbende individuelle feedback- og evalueringsskøder mellem den enkelte deltager og landsforsvareren. Møderne er et værktøj til at styrke deltagerens læring, identificere læringsbehov og eventuelt at udvikle individuelle handlingsplaner, efter behov.

7. Prøveformer

På forsvareruddannelsen anvendes følgende prøveformer:

- *Stopprøve efter introduktionsforløbet (modul 1):* Deltagerne skal individuelt vurdere en kort beskrivelse af et simpelt sagsforløb, identificere centrale bevistemaer og fremføre en kort, men struktureret procedure på grundlag af sagen. Hvis en deltager ikke består prøven, kan personen ikke fortsætte på grunduddannelsens andet modul, før personen har bestået en ny prøve, eventuelt efter deltagelse i et nyt introduktionsforløb.

- *Afsluttende eksamen efter modul 4:* Forsvarernes grunduddannelse afsluttes med en individuel retssagsprøve hvor deltagerne deltager i et rollespil ud fra rigtige sagsakter. Deltagerne skal under rollespillet vise, at vedkommende forstår processen i en kriminalsag, kan håndtere sagen på rette måde, kan varetage sin rolle i forbindelse med afhøringen af tiltalte og vidner samt præsentere en velstruktureret og fyldestgørende procedure. Hvis eksamen ikke består vil der være mulighed for en omprøve på et tidspunkt nærmere fastsat af landsforsvareren. Efter bestået eksamen bliver deltagerne indstillet til autorisation til forsvarere hos dommeren ved Retten i Grønland.
- *Eksamen på efteruddannelsen:* Landsforsvareren kan vælge at afslutte et efteruddannelsesforløb med en eksamen. Forsvarerne orienteres om dette i forbindelse med indkaldelsen til forløbet. Hvis en eksamen ikke består, tilbydes den pågældende forsvarer et særligt individuelt vejledningsforløb svarende til den vejledning, en forsvarer modtager i sager hvor der beskikkes en udenretlig rådgiver. Hvis en forsvarer ikke består to eksamener orienteres dommeren ved Retten i Grønland herom med henblik på dennes vurdering af, om dette skal have betydning for opretholdelsen af forsvarerens autorisation.

8. Dispensation

8.1 Midlertidigt virke som forsvarer

Dommeren ved Retten i Grønland kan meddele personer, der endnu ikke har bestået den afsluttende eksamen i grunduddannelsen, tilladelse til foreløbigt at virke som forsvarer i et nærmere bestemt omfang, jf. bekendtgørelsen § 2, stk. 4.

Denne tilladelse er en forudsætning for, at en person, der gennemfører forsvareruddannelsen kan møde i egentlige retssager under grunduddannelsens praktikforløb samt det særlige lærlingeforløb for deltagere med hel eller delvis fritagelse fra grunduddannelsen.

8.2. Hel eller delvis fritagelse fra grunduddannelsen

Dommeren ved Retten i Grønland kan beslutte, at personer med en relevant uddannelse, erhvervserfaring eller tilsvarende, kan gennemføre grunduddannelsen ved et forkortet forløb, jf. bekendtgørelsen § 2, stk. 2.

Den forkortede forsvareruddannelse for personer med relevant uddannelse eller erhvervserfaring gennemføres efter følgende modulforløb:

- Introduktionsforløb af 10 dages varighed
- Lærlingeforløb
- Eksamen

Introduktionsforløbet kan enten være af samme art som introduktionsforløbet i punkt 4.4., eller være et introduktionsforløb der modsvarer 10 kursusdage med et indhold, der er særligt tilpasset deltageren/deltagerne.

Under lærlingeforløbet skal deltageren behandle minimum 20 sager ved sidemandsoplæring af landsforsvareren. Deltageren og landsforsvareren skal således gennemgå sagen forud for

retsmødet, og landsforsvareren vil overvære deltagerens retsmøder, samt give feedback til forløbet efterfølgende. De første fem sager støttes særligt dybtgående.

Dommeren ved Retten i Grønland kan helt eller delvist fritage personer, der har bestået en juridisk kandidateksamen fra kravet om gennemførelse af grunduddannelsen, jf. bekendtgørelsen § 2, stk. 5. De pågældende personer skal alene bestå den afsluttende eksamen for grunduddannelsen.

Ved vurderingen af, om en juridisk uddannet person helt eller delvist kan fritages for kravet om gennemførelse af grunduddannelsen, lægges der vægt på om personen har den nødvendige retssagserfaring og forståelse af kriminalsager. Ved eksamen skal eksaminanden således vise, at vedkommende forstår processen i en kriminalsag, kan håndtere sagen på rette måde, kan varetage sin rolle i forbindelse med afhøringen af tiltalte og vidner samt præsentere en velstruktureret og fyldestgørende procedure.

Beslutningen om hel eller delvis fritagelse for kravet om at følge undervisningen i grunduddannelsen træffes af dommeren ved Retten i Grønland i samråd med de pågældende personer.

8.3. Hel eller delvis fritagelse fra efteruddannelsen

Dommeren ved Retten i Grønland kan efter anmodning fra en autoriseret forsvarer - i samråd med landsforsvareren - i særlige tilfælde fritage en forsvarer, fra kravet om deltagelse i undervisningen på efteruddannelsen. Fritagelsen kan kun ske hvis forsvareren er forhindret på grund af væsentlige arbejdsmæssige eller personlige forhold, eller hvis forsvareren kan dokumentere, at man inden for det år, hvor efteruddannelsen holdes, har deltaget eller skal deltage i anden relevant faglig efteruddannelse. Den pågældende forsvarer skal dog fortsat bestå eventuelle eksamener, der indgår i efteruddannelsen, jf. bekendtgørelsen § 7.